

Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα μέσω Διαδικτύου

Περίγραμμα Μαθήματος

Εξάμηνο που διδάσκεται	5 ^ο (Χειμερινό)
Τμήμα που το προσφέρει	Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Χαρακτήρας του μαθήματος	Το μάθημα είναι υποχρεωτικό στη κατεύθυνση Λογιστικής και επιλογής στη κατεύθυνση Χρηματοοικονομικής.
Διδάσκοντας	Δρ. Ορέστης Βλησμάς, Αναπλ. Καθ. Λογιστικής
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Το μάθημα δεν έχει προαπαιτούμενα. Ωστόσο, για την παρακολούθησή του η επαρκής γνώση θεμελιωδών εννοιών της χρηματοοικονομικής λογιστικής και η στοιχειώδη εξοικείωση με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών διευκολύνει τη κατανόησή του.

Περίγραμμα Μαθήματος

Αξιολόγηση φοιτητών	Η αξιολόγηση των φοιτητών στο μάθημα των Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων πραγματοποιείται με γραπτή εξέταση που λαμβάνει χώρα στο τέλος του εξαμήνου κατά την εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου και του Σεπτεμβρίου. Επικουρικά στη βαθμολογίας τους, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν εργασία. Η εργασία συνεισφέρει μέχρι 1 μονάδα στη τελική βαθμολογία.
Στοιχεία επικοινωνίας	Δερικινύ 12, 2 ^{ος} όροφος Δευτέρα: 13:00 – 15.00 Τετάρτη: 11:00 – 13.00 e-mail: vlismas@aueb.gr

Στόχοι Μαθήματος

- Να συμβάλλει στη δημιουργία “συστημικής σκέψης” (system thinking).
- Να εξοικειώσει τους παρακολουθούντες το μάθημα με το λογικό σχεδιασμό ενός Λ.Π.Σ., τη μοντελοποίηση των επιχειρηματικών και λογιστικών διαδικασιών και, τέλος, με βασικά θέματα λειτουργίας ενός Πληροφοριακού Συστήματος.
- Να παρουσιάσει και να εξηγήσει τη σκοπιμότητα και τους τρόπους λειτουργίας ενός Λ.Π.Σ., αναλύοντας τις διαδικασίες συγκέντρωσης, καταχώρησης και τήρησης των λογιστικών δεδομένων των επιχειρήσεων.
- Να εξοικειώσει τους παρακολουθούντες το μάθημα με το τρόπο με τον οποίο η λογιστική σκέψη μπορεί να συνδυασθεί με το λογικό σχεδιασμό των βάσεων δεδομένων.

Τρόπος Διεξαγωγής του Μαθήματος

- Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει δύο δίωρες διαλέξεις την εβδομάδα:
 - Δευτέρα: Α31 (11-1).
 - Τετάρτη: Δ0 (9-11).

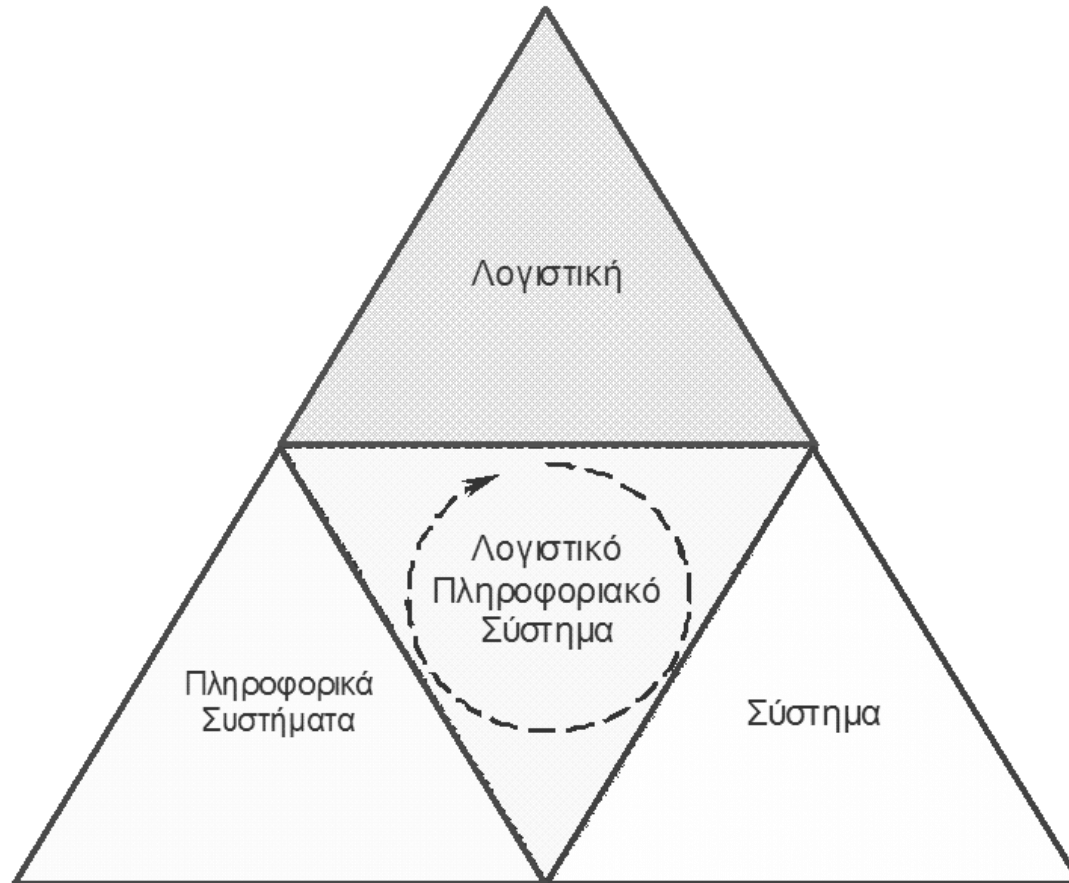
Κεφάλαιο 1^ο

Εισαγωγή στα
Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

- Το αντικείμενο των Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων Λ.Π.Σ. (Accounting Information Systems - AIS) αφορά την ανάλυση, το σχεδιασμό και την υλοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων που υποστηρίζουν και εκτελούν τις λογιστικές διαδικασίες μετασχηματισμού των πρωτογενών πληροφοριακών Δεδομένων σε οικονομική πληροφόρηση.
- Η λειτουργία των Λ.Π.Σ. πρέπει να είναι σύμφωνη με τις αρχές της Λογιστικής, τις πληροφοριακές ανάγκες του Επιχειρηματικού Οργανισμού, το νομοθετικό πλαίσιο, τυχόν τεχνολογικούς περιορισμούς, την οργανωτική δομή του Επιχειρηματικού Οργανισμού, τη δυνατότητά του να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη ενός έργου πληροφορικής σχετικού με την ανάπτυξη Λ.Π.Σ., κ.ά.

Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

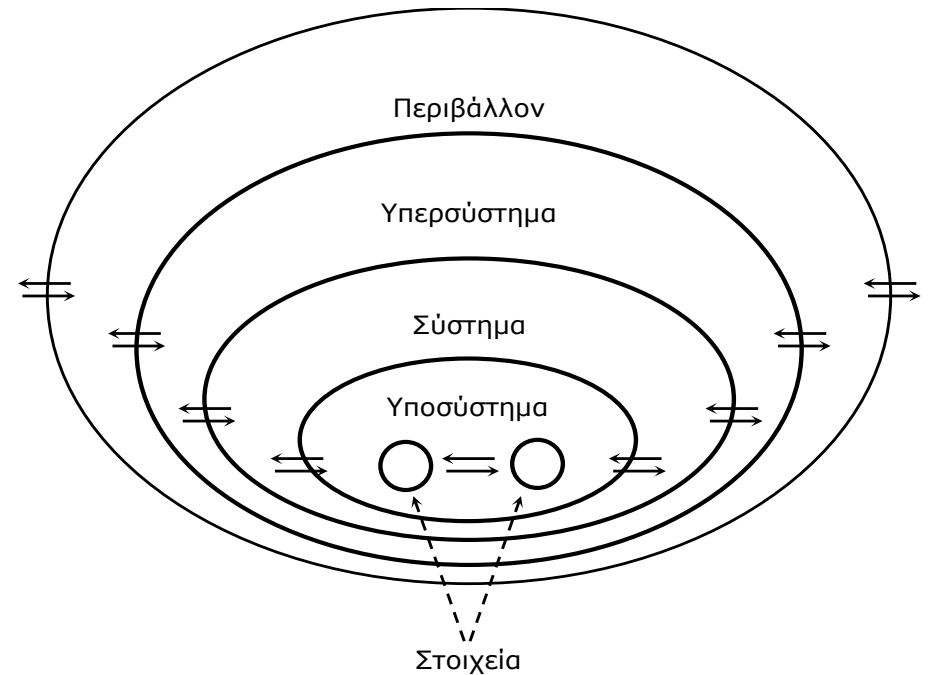

Η Γενική Θεωρία Συστημάτων

- Η κυρίαρχη έννοια στο πλαίσιο της Γενικής Θεωρίας Συστημάτων είναι αυτή του Συστήματος (System).
- Ως Σύστημα ορίζεται οποιοδήποτε "σύνολο στοιχείων ή οντοτήτων, οι οποίες αναπτύσσουν δυναμική αλληλεξάρτηση μεταξύ τους και χαρακτηρίζονται από μία συγκεκριμένη συμπεριφορά κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αποτελούν μία ολότητα".
- Τα χαρακτηριστικά ενός Συστήματος είναι τα ακόλουθα:
 - Αποτελείται από ένα αριθμό στοιχείων ή οντοτήτων (τα οποία δύναται να ορισθούν και ως Υποσυστήματα).
 - Τα μέρη αυτά βρίσκονται σε δυναμική αλληλεξάρτηση μεταξύ τους, και αποτελούν ένα οργανικό σύνολο οριοθετούμενο από το Περιβάλλον.
 - Τόσο το Σύστημα, όσο και τα συνθετικά του Στοιχεία ή Υποσυστήματα, έχουν κατευθυνόμενη συμπεριφορά προς την επίτευξη καθορισμένων στόχων (Τελεολογική Θεώρηση).

Η Γενική Θεωρία Συστημάτων

- Το υπό μελέτη σύνολο ορίζεται ως Σύστημα.
- Με το χαρακτηρισμό ενός συνόλου ως Σύστημα, καθίσταται εφικτός ο ορισμός των διαφόρων μερών του ως Υποσυστήματα (Sub Systems) ή Στοιχεία (Elements).
- Το Σύστημα αποτελεί με τη σειρά του μέρος ενός ευρύτερου Συστήματος χαρακτηριζόμενου ως Υπερσύστημα (Super System), Περιβάλλον (Environment), κ.ό.κ.
- Ως κριτήριο οριοθέτησης ενός Συστήματος είναι η βαρύτητα των εσωτερικών σχέσεων ή συνδέσμων που εντοπίζεται μεταξύ των Στοιχείων του.

Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα Συστημάτων

- Τα Συστήματα παρουσιάζουν σε γενικές γραμμές διάφορες κοινές ιδιότητες ή χαρακτηριστικά, των οποίων ο βαθμός ή η ένταση ποικίλει. Οι ιδιότητες αυτές είναι οι ακόλουθες:
 - Ανοικτότητα: η ιδιότητα αυτή εκφράζει το βαθμό αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης μεταξύ του Συστήματος και του Περιβάλλοντος.
 - Δυναμικότητα: η ιδιότητα αυτή εκδηλώνεται με τη συμπεριφορά του Συστήματος προς το Περιβάλλον του και τη δυνατότητα να το επηρεάζει και να επηρεάζεται από αυτό μέσω της συνεχούς ανταλλαγής των εισροών.
 - Πολυπλοκότητα: η ιδιότητα αυτή αναφέρεται στον αριθμό των Στοιχείων των Συστημάτων και των σχέσεων που αναπτύσσουν μεταξύ τους. Ο βαθμός Πολυπλοκότητας (Complexity) ενός Συστήματος εξαρτάται τόσο από τον αριθμό των Στοιχείων όσο και από τον αριθμό των αναπτυσσομένων μεταξύ τους σχέσεων αλληλεπίδρασης.

Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα Συστημάτων

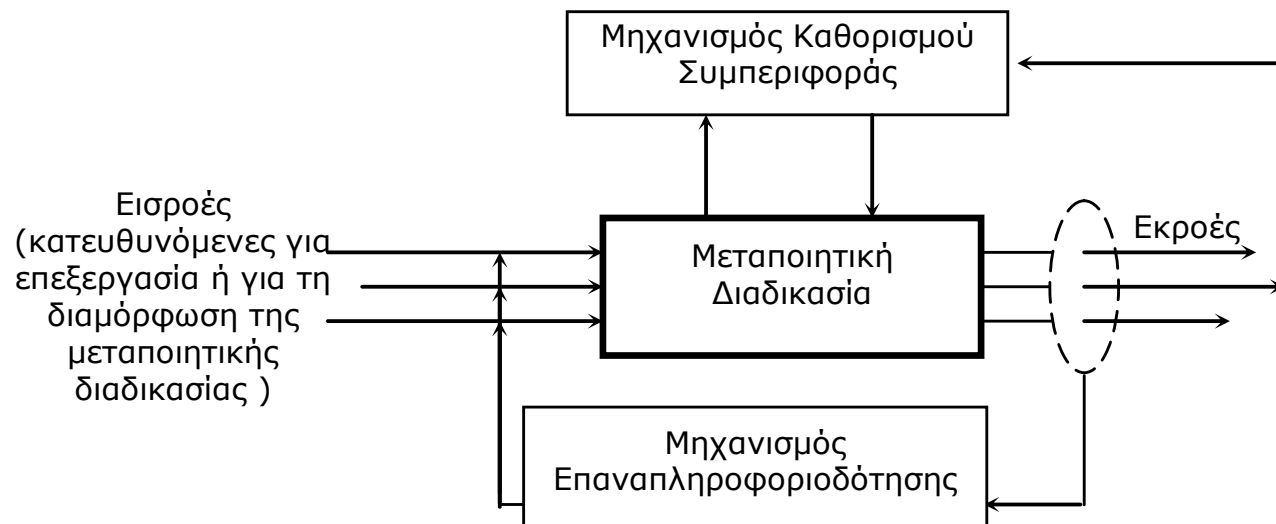
- Πολυπλοκότητα: τα Συστήματα διακρίνονται σε στατικά και δυναμικά:
 - Στα Συστήματα, τα οποία χαρακτηρίζονται ως Στατικά (Static), είναι δυνατόν να οριστεί με ακρίβεια ο αριθμός των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των Στοιχείων και επομένως είναι σχετικά εύκολο να καθοριστεί ο βαθμός Πολυπλοκότητάς τους.
 - Σε ένα Δυναμικό Σύστημα ο αριθμός σχέσεων, οι οποίες αναπτύσσονται μεταξύ των διαφόρων Στοιχείων, δύναται να προσεγγίσει ένα ιδιαίτερα μεγάλο μέγεθος και κατά συνέπεια είναι αναγκαίο η μελέτη του Συστήματος να περιοριστεί σε αυτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.
- Τελεολογική Συμπεριφορά: ένα άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα των Συστημάτων είναι ότι η συμπεριφορά τους είναι Τελεολογική, δηλαδή έχουν καθορισμένη συμπεριφορά, η οποία αποβλέπει στην επίτευξη συγκεκριμένης στοχοθεσίας.

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος

- Ο σχεδιασμός και η περιγραφή οποιοδήποτε Συστήματος είναι δυνατόν να επιτευχθεί με το σαφή ορισμό των παρακάτω μερών του:
 - Τις Εισροές (Inputs): που εισρέουν από το Περιβάλλον στο Σύστημα προκειμένου να συμμετάσχουν ή να υποστούν συγκεκριμένη διεργασία.
 - Τη Μεταποιητική Διαδικασία (Transformation Process): το σύνολο των ενεργειών που αποσκοπούν στην επεξεργασία των Εισροών και τη μετατροπή τους σε Εκροές.
 - Τις Εκροές (Outputs): που εκρέουν από το Σύστημα στο Περιβάλλον με τη μορφή π.χ. προϊόντων, υπηρεσιών, πληροφοριών, συμπεριφορών κ.ά.
 - Το Μηχανισμό Επαναπληροφοριοδότησης (Feed-Back Loop): που δίνει πληροφορίες στο σύστημα όσον αφορά τη συμπεριφορά του Περιβάλλοντος και τις αντιδράσεις του Περιβάλλοντος στις Εκροές του Συστήματος. Επίσης ρυθμίζει ανάλογα τόσο τη ροή των Εισροών στο Σύστημα, όσο και τη ροή των εκροών. Με τον τρόπο αυτό ασκείται ο έλεγχος της λειτουργίας του Συστήματος.

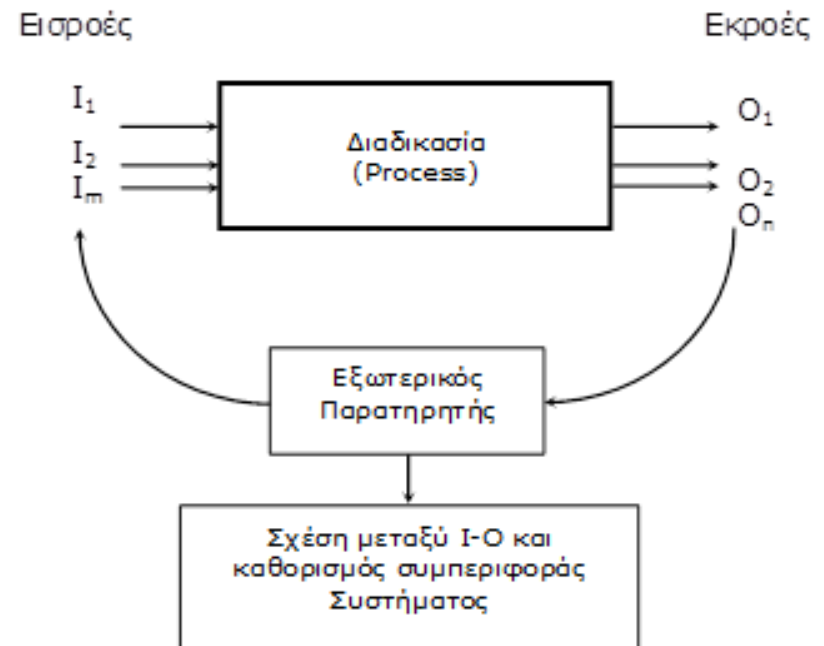
Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος

- Ο Μηχανισμός Καθορισμού Συμπεριφοράς του Συστήματος (Decision-Maker): δηλαδή ο μηχανισμός καθοδήγησης ή λήψης αποφάσεων ως προς τη συμπεριφορά του Συστήματος. Με το μηχανισμό αυτό επιδιώκεται βασικά η εξασφάλιση της Τελεολογικής συμπεριφοράς του Συστήματος και η ικανότητά αυτού να αναπροσαρμόζεται στις συνεχείς μεταβαλλόμενες συνθήκες του Περιβάλλοντος.

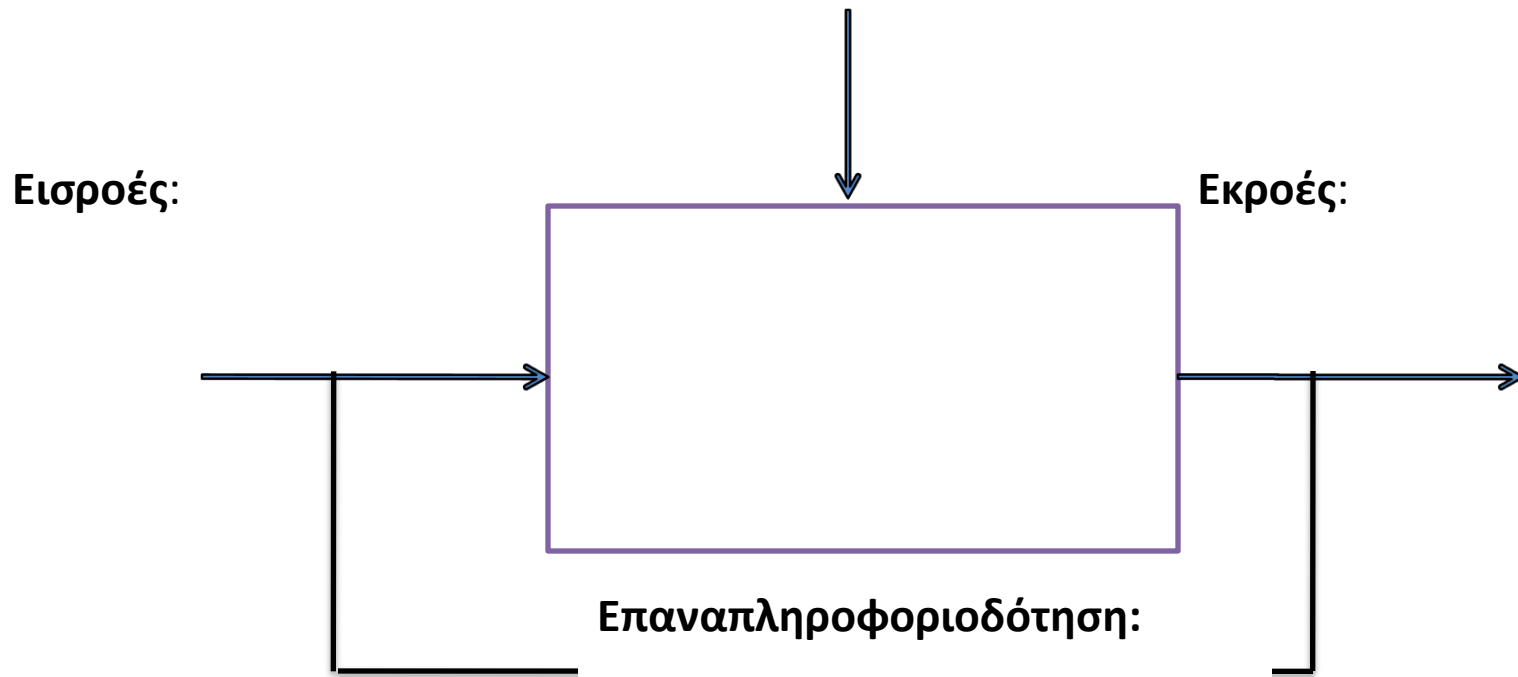
Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος

- Ενίοτε ο βαθμός Πολυπλοκότητας των Συστημάτων είναι τόσο μεγάλος ώστε καθίσταται αδύνατη η γνώση της εσωτερικής δομής τους και των διεργασιών που συμβαίνουν μέσα σε αυτά.
- Τον προβληματισμό αυτό για τη μελέτη της συμπεριφοράς των Συστημάτων αυτών τον αντιμετωπίζουμε με την τεχνική του Μαύρου Κουτιού (Black Box):
 - Ένας εξωτερικός παρατηρητής ερευνά τη σχέση, η οποία υφίσταται μεταξύ των εισροών του μελετώμενου Συστήματος I_1, I_2, \dots, I_m και των εκροών O_1, O_2, \dots, O_n .

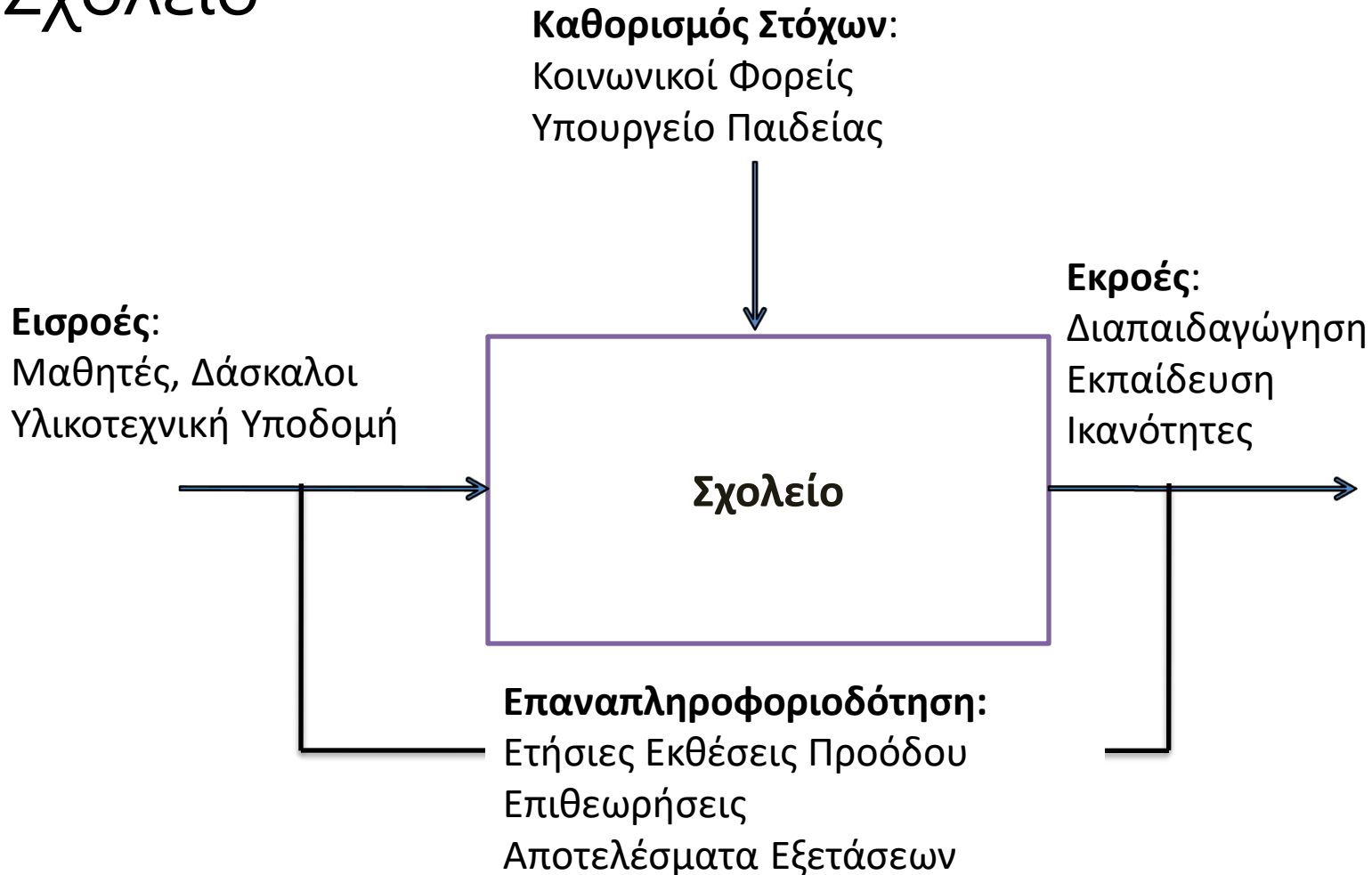

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Σχολείο

Καθορισμός Στόχων:

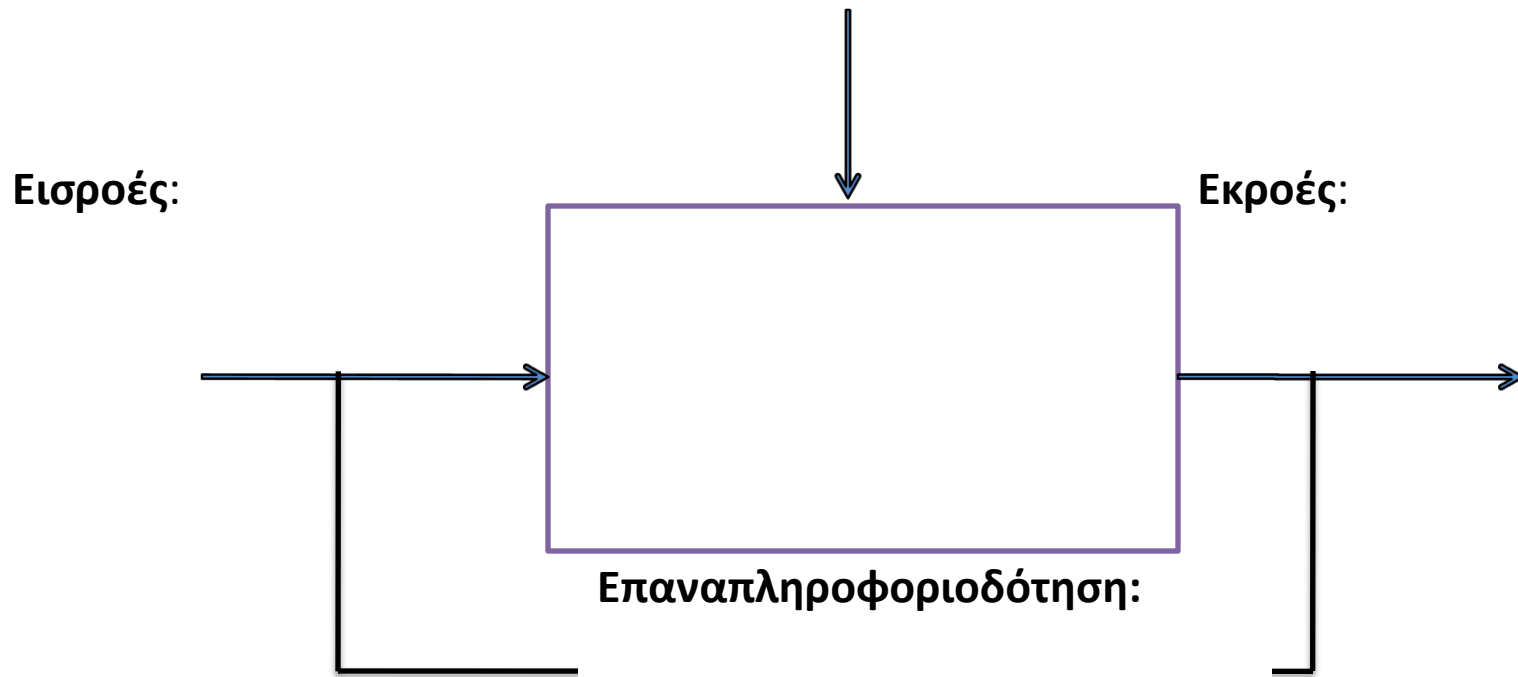

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Σχολείο

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Παραγωγική Διαδικασία

Καθορισμός Στόχων:

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Παραγωγική Διαδικασία

Καθορισμός Στόχων:
Προγραμματισμός
Παραγωγής

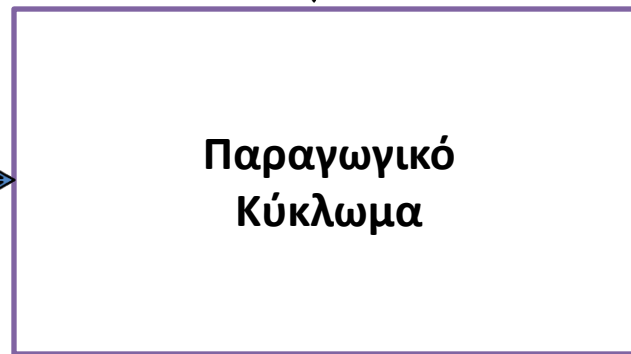
Εισροές:

Υλικά

Εργασία

Γενικά Έξοδα

Παραγωγικός Εξοπλισμός

Εκροές:

Προϊόντα

Υπολείμματα Παραγωγής

Επαναπληροφοριοδότηση:

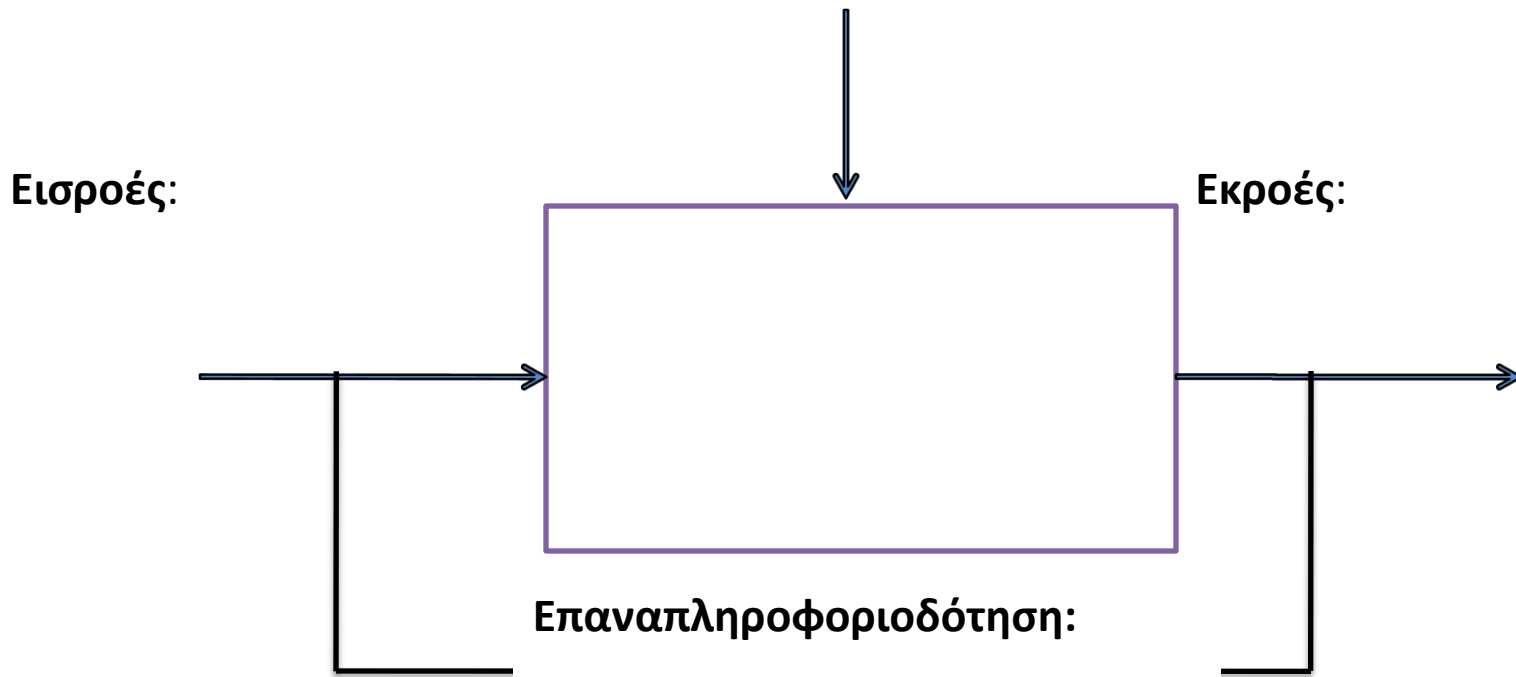
Εκθέσεις Προόδου

Αποκλίσεις από Πρότυπα Μεγέθη

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Δικηγορικό Γραφείο

Καθορισμός Στόχων:

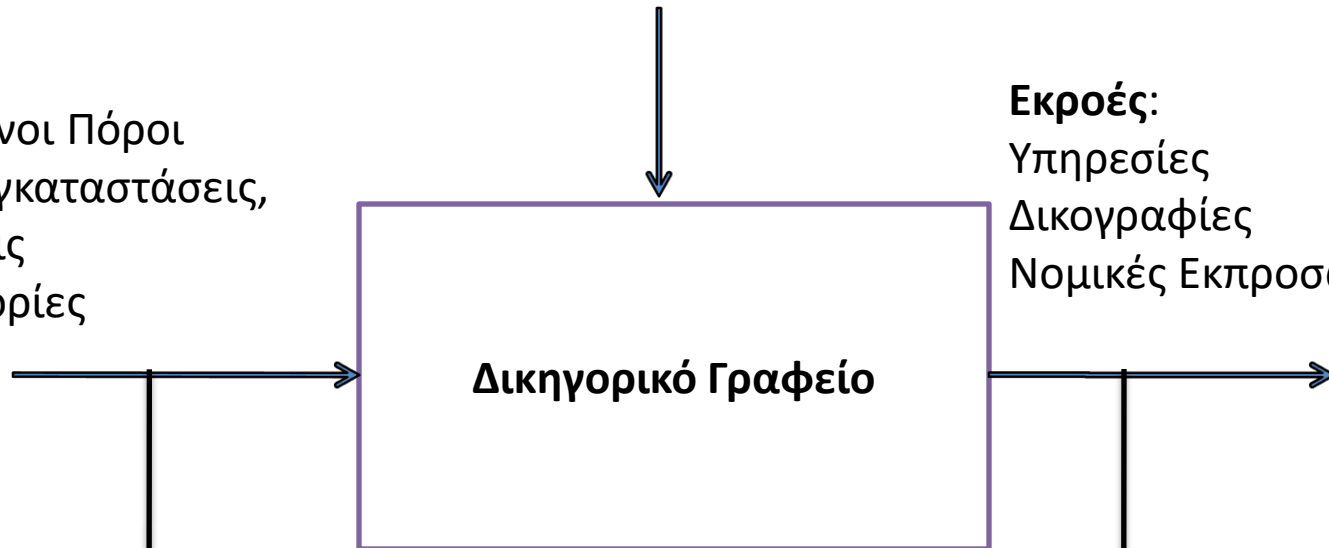

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Δικηγορικό Γραφείο

Καθορισμός Στόχων:
Εταιρική Πολιτική
Κανονιστικό Πλαίσιο

Εισροές:
Ανθρώπινοι Πόροι
Κτίρια, Εγκαταστάσεις,
Υποθέσεις
Πληροφορίες

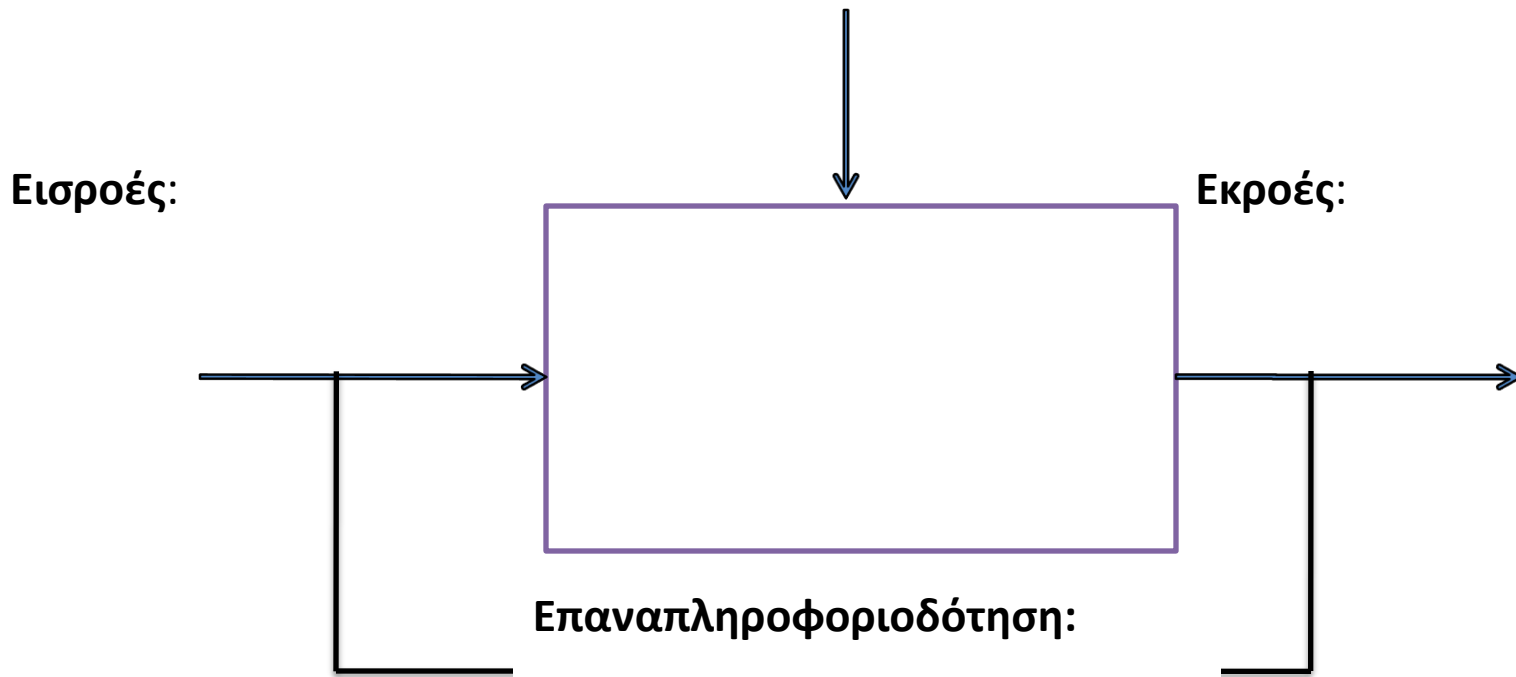
Εκροές:
Υπηρεσίες
Δικογραφίες
Νομικές Εκπροσωπήσεις

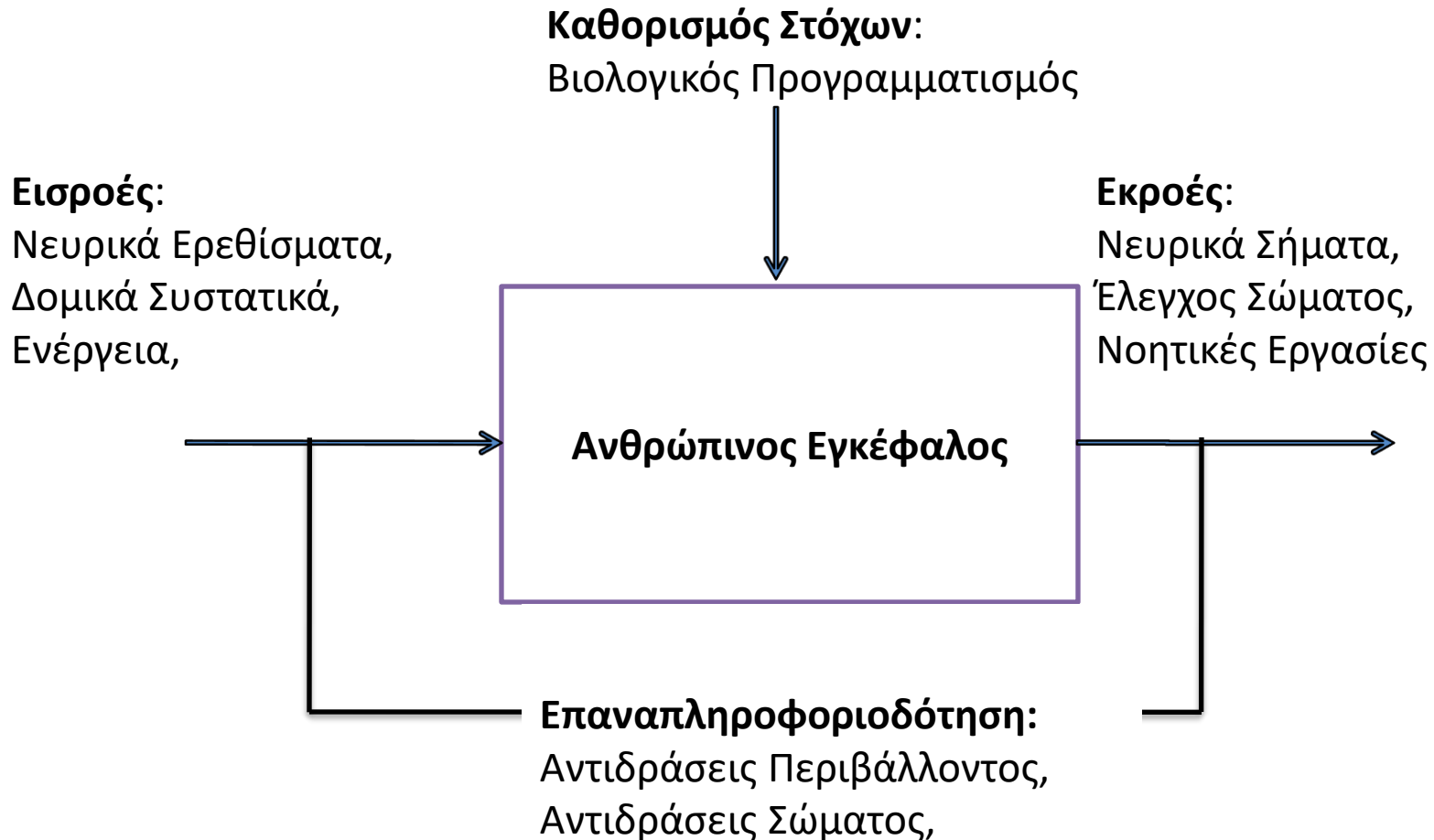
Επαναπληροφοριοδότηση:
Δικαστικές Αποφάσεις,
Αποτελέσματα Εκπροσωπήσεων,
Αποκλίσεις από Επιθυμητό
Αποτέλεσμα
Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Ανθρώπινος Εγκέφαλος

Καθορισμός Στόχων:

Σχεδιασμός και Περιγραφή Συστήματος: Ανθρώπινος Εγκέφαλος

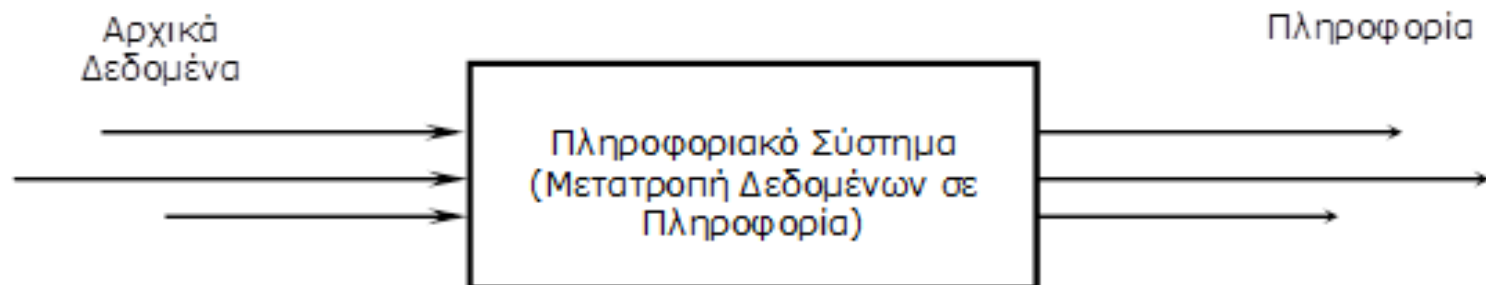

Το Πληροφοριακό Σύστημα

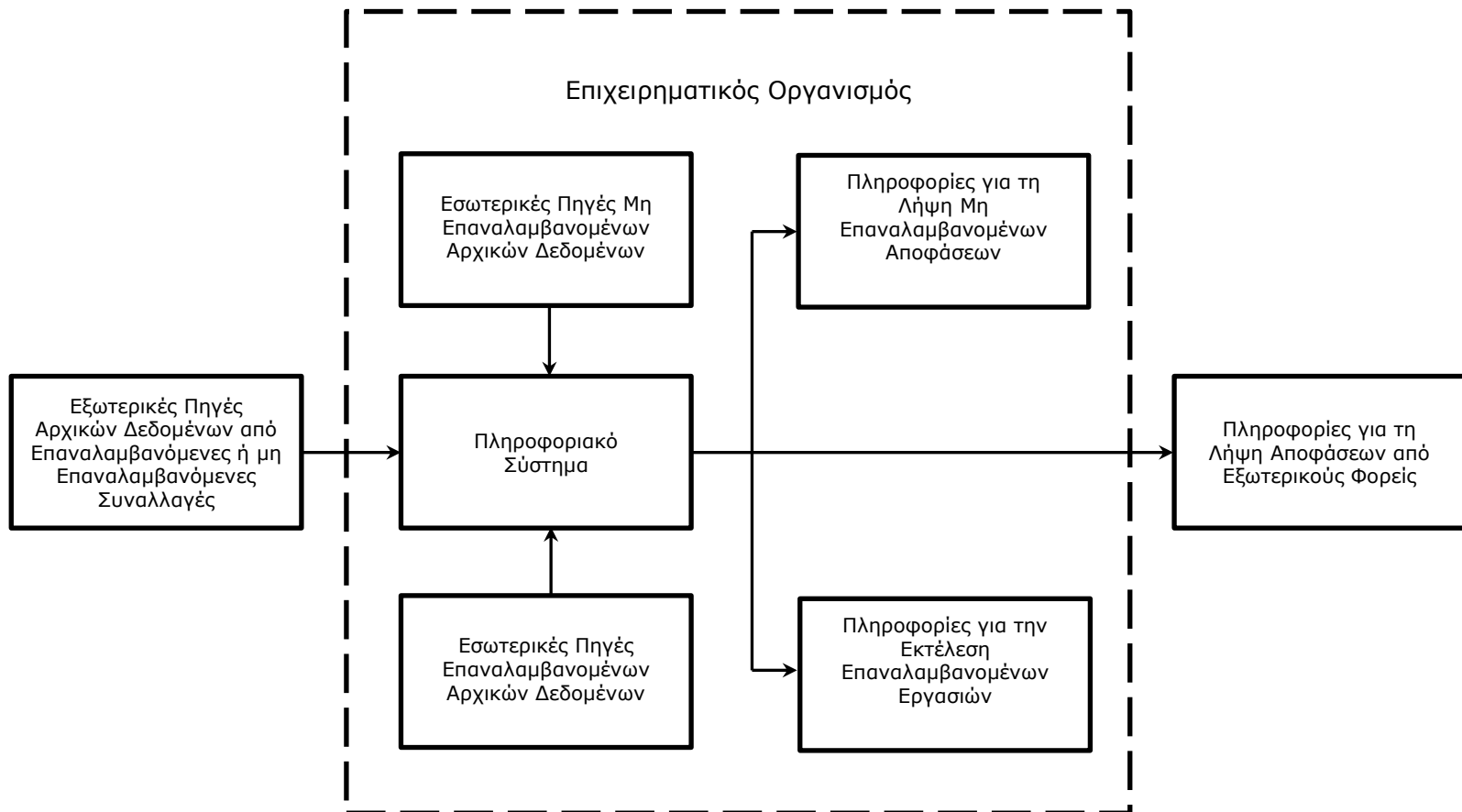
- Ο όρος Πληροφοριακό Σύστημα (Information System) αναφέρεται σε ένα οργανωμένο σύνολο τεχνολογίας και ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο έχει ως σκοπό την παροχή πληροφοριών τόσο εντός όσο και εκτός μίας οργανωτικής δομής.
- Ένα Πληροφοριακό Σύστημα περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τα ακόλουθα:
 - Λογισμικό και Υλικό (Software/Hardware) ηλεκτρονικών υπολογιστών.
 - Διαδικασίες (Processes), οι οποίες εκτελούνται εκτός και εντός του ηλεκτρονικού μέρους του Πληροφοριακού Συστήματος.
 - Σημασιολογικά Μοντέλα (Semantic Models) που αποτελούν απαραίτητα εργαλεία για την ανάλυση, την ανάπτυξη, τον έλεγχο και τη συντήρηση του Πληροφοριακού Συστήματος.
 - Βάση Δεδομένων (Database), η οποία εμπεριέχει τα πρωτογενή στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος.

Το Πληροφοριακό Σύστημα

- Ένα Πληροφοριακό Σύστημα συντονίζει τους Πόρους (Resources) που απαιτούνται για να μετασχηματισθούν τα στοιχεία Εισόδου (Inputs) σε στοιχεία Εξόδου (Outputs), κατά περίπτωση. Οι πόροι που απαιτούνται κάθε φορά μπορεί να περιλαμβάνουν από υλικά και μηχανήματα μέχρι ενέργεια και έμψυχο υλικό, αναλόγως του Συστήματος για το οποίο γίνεται λόγος. Στην περίπτωση ενός Πληροφοριακού Συστήματος τα Δεδομένα (Data) αποτελούν την κύρια κατηγορία Εισροών του Συστήματος και η Πληροφορία (Information) αποτελεί την εκροή του

Το Πληροφοριακό Σύστημα

Το Πληροφοριακό Σύστημα

- Στις δεκαετίες του 1960 και 1970, τα Πληροφοριακά Συστήματα υποστήριζαν κατά κύριο λόγο τη λειτουργία μεγάλων οργανισμών και παρείχαν ένα περιορισμένο εύρος προκαθορισμένων οικονομικών αναφορών.
- Με το πέρας της δεκαετίας του 1970, εμφανίστηκαν τα Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support Systems) που παρείχαν κάποια δυνατότητα αλληλεπίδρασης με το χρήστη, ο οποίος μπορούσε να επιλέξει μεταξύ διαφόρων βαθμών παραμετροποίησης του Συστήματος.
- Τα Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων χρησιμοποιούσαν έναν ογκώδη τεχνικό εξοπλισμό για την λειτουργία τους (Mainframes) και απαιτούσαν από τον οργανισμό να διατηρεί ανεξάρτητο τμήμα πληροφορικής, για την διαχείριση όλων των πληροφοριακών διαδικασιών του οργανισμού.

Το Πληροφοριακό Σύστημα

- Στην δεκαετία του 1980, η αρχιτεκτονική φιλοσοφία των Πληροφοριακών Συστημάτων άλλαξε. Το μεγαλύτερο μέρος των πληροφοριακών διαδικασιών του οργανισμού εκτελούνταν από μεμονωμένους χρήστες με τη βοήθεια των προσωπικών υπολογιστών στους χώρους εργασίας τους.
- Τις επόμενες δεκαετίες, οι εξελίξεις στο χώρο των Πληροφοριακών Συστημάτων υπήρξαν ραγδαίες. Αρχικά εμφανίστηκαν τα Έμπειρα Συστήματα (Expert Systems), τα οποία στόχευαν στην υποβοήθηση λήψης αποφάσεων και εν συνεχεία τα Στρατηγικά Πληροφοριακά Συστήματα (Strategic Information Systems), τα οποία προσπαθούσαν να ενσωματώσουν στη λειτουργία των Πληροφοριακών Συστημάτων βασικές έννοιες της επιχειρησιακής στρατηγικής..

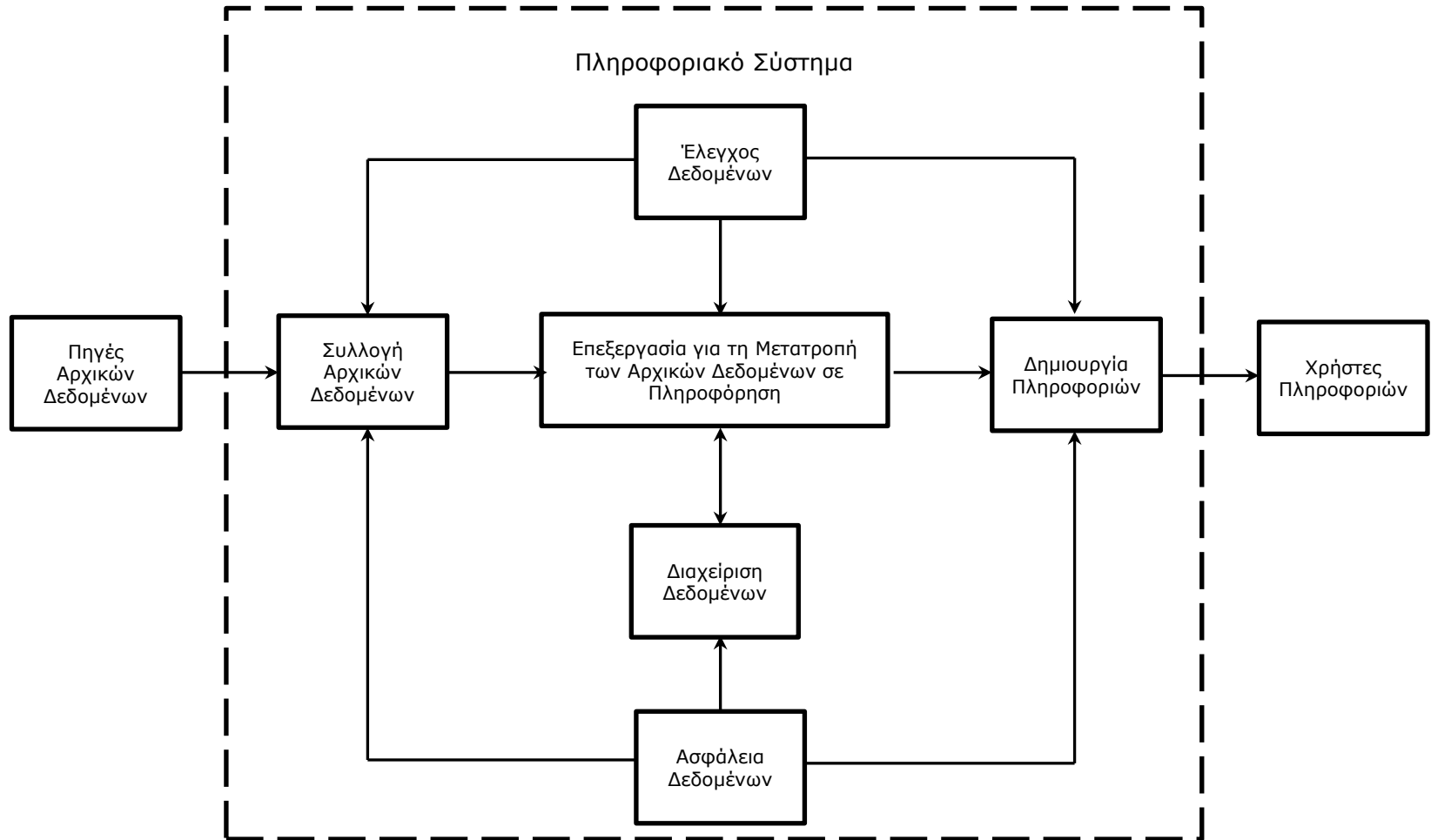
Χαρακτηριστικά Πληροφοριακών Συστημάτων

- Ένα Πληροφοριακό Σύστημα, ιδιαίτερα όταν εξετάζεται με αναφορά στο χώρο των Επιχειρηματικών Οργανισμών, έχει τρεις κυρίως στόχους: (α) την παροχή Πληροφοριών που υποστηρίζουν τη Λήψη Αποφάσεων (Decision Making), (β) τη παροχή Πληροφοριών που υποβοηθούν τη Λειτουργία (Operation) της επιχείρησης και (γ) την παροχή Πληροφοριών που αφορούν τον τρόπο Διαχείρισης (Stewardship) της οικονομικής οντότητας από τα διοικητικά στελέχη της.
- Ένα Πληροφοριακό Σύστημα, λαμβανόμενο ως δίκτυο επικοινωνιών, μπορεί να είναι Άτυπο (Informal) ή Τυπικό (Formal):
 - Άτυπο θεωρείται ένα Πληροφοριακό Σύστημα όταν δεν ακολουθούνται κατά την είσοδο σε αυτό ή την έξοδο από αυτό κάποιες προκαθορισμένες τυπικές διαδικασίες.
 - Τυπικό χαρακτηρίζεται ένα Πληροφοριακό Σύστημα όταν ακολουθούνται κατά την είσοδο ή την έξοδο από αυτό προκαθορισμένες τυπικές διαδικασίες.

Χαρακτηριστικά Πληροφοριακών Συστημάτων

- Η ένταση στη χρησιμοποίηση προσωπικού ή εξοπλισμού χαρακτηρίζει και το είδος του Πληροφοριακού Συστήματος.
- Η χρήση κυρίως προσωπικού για την επεξεργασία των πληροφοριών χαρακτηρίζει το Πληροφοριακό Σύστημα ως Χειρόγραφο (Manual Information System). Αντίθετα, η χρησιμοποίηση κυρίως εξοπλισμού το χαρακτηρίζει ως Αυτοματοποιημένο (Automated Information System).
- Εάν ο εξοπλισμός αυτός συνίσταται κυρίως από ηλεκτρονικούς υπολογιστές τότε το Πληροφοριακό Σύστημα χαρακτηρίζεται ως Μηχανογραφικό (Computer - Based or Computerized Information System).

Λειτουργίες Πληροφοριακών Συστημάτων

Συλλογή Δεδομένων

Η λειτουργία της συλλογής των αρχικών δεδομένων αποτελείται από τα εξής βασικά βήματα:

- Σύλληψη (capture) των δεδομένων που θα εισέλθουν στο Πληροφοριακό Σύστημα.
- Μέτρηση (measurement) στην περίπτωση που τα δεδομένα είναι ποσοτικά.
- Αποτύπωση (recording) των δεδομένων σε κατάλληλα έντυπα - βάσης (source documents).
- Επικύρωση (validation) της αξιοπιστίας και της ορθότητάς τους.
- Κατηγοριοποίηση (classification) των δεδομένων.
- Μετάδοση (transmission) των δεδομένων από το σημείο της σύλληψής τους στο σημείο επεξεργασίας τους.

Επεξεργασία Δεδομένων

Η λειτουργία της επεξεργασίας των αρχικών δεδομένων και της μετατροπής τους σε πληροφόρηση αποτελείται από τα εξής βασικά βήματα:

- Περαιτέρω επαληθεύσεις, κατηγοριοποιήσεις, συνόψεις (summaries) και αθροίσεις (aggregations) των ποσοτήτων των αρχικών δεδομένων που προέρχονται από διαφορετικά σημεία συλλογής τους.
- Αντιγραφή (transcription) των δεδομένων σε άλλα έντυπα ή μαγνητικά μέσα.
- Ομαδοποίηση (batching) των δεδομένων ανά κατηγορία συναφών συναλλαγών.
- Διαλογή και ταξινόμηση (sorting) των δεδομένων σύμφωνα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τους.
- Πράξεις υπολογισμών (calculations) και συγκρίσεων (comparisons) των δεδομένων στην περίπτωση που αυτά είναι ποσοτικά.

Διαχείριση Δεδομένων

Η λειτουργία της διαχείρισης των δεδομένων αποτελείται από τα εξής βασικά βήματα:

- Αποθήκευση (storing) των δεδομένων σε αρχεία (files) ή βάσης δεδομένων (data bases). Τα αποθηκευμένα δεδομένα αφορούν στην αποτύπωση γεγονότων με βάση τη χρονολογική ή ιστορική εξέλιξή τους, αντικατοπτρίζουν την κατάσταση (status) μιας οντότητας (entity) και χρησιμοποιούνται για τον προγραμματισμό (planning) μελλοντικών ενεργειών. Τα δεδομένα αποθηκεύονται είτε προσωρινά (όταν αναμένεται περαιτέρω επεξεργασία τους) είτε μόνιμα (τουλάχιστον μέχρι να αναθεωρηθούν).
- Αναθεώρηση (updating) των αποθηκευμένων δεδομένων ώστε να αντικατοπτρίζουν την πρόσφατη κατάστασή τους.
- Ανάκτηση (retrieving) των αποθηκευμένων δεδομένων είτε για περαιτέρω επεξεργασία είτε για πληροφόρηση.

Έλεγχος και Ασφάλεια Δεδομένων

Οι λειτουργίες του ελέγχου και της ασφάλειας των δεδομένων αποτελούνται από τα εξής βασικά βήματα:

- Επαλήθευση (verification) της ακρίβειας και της ορθότητας των δεδομένων μέσω διασταυρώσεων.
- Εξουσιοδότηση (authorization) για τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων αρχείων και την εκτέλεση βημάτων που αφορούν στη διαχείριση των δεδομένων.
- Κλείδωμα (locking) αρχείων ώστε να μην επιτρέπεται η πρόσβαση σ' αυτά από κάποιες κατηγορίες χρηστών.

Δημιουργία Πληροφοριών

Η λειτουργία της δημιουργίας των πληροφοριών αποτελείται από τα εξής βασικά βήματα:

- Προετοιμασία Αναφορών (reporting) είτε από αποθηκευμένα δεδομένα είτε απευθείας από επεξεργασμένα δεδομένα είτε και από τα δύο.
- Κοινοποίηση Αναφορών (communication) με κατανοητό και χρήσιμο περιεχόμενο στους παραλήπτες των πληροφοριών, με φυσικό ή ηλεκτρονικό τρόπο. Στο βήμα αυτό περιλαμβάνεται και η μορφή με την οποία θα κοινοποιηθούν οι πληροφορίες (π.χ. κείμενο, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.).

Λειτουργίες Πληροφοριακών Συστημάτων

Οι λειτουργίες ενός Πληροφοριακού Συστήματος δεν είναι ανεξάρτητες αλλά είναι αλληλοεξαρτούμενες και συλλειτουργούν προκειμένου:

- Να επιτελεστεί η λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος.
- Να υποστηριχθούν οι ανάγκες για πληροφόρηση ενός οργανισμού.

Οι λειτουργίες ενός Πληροφοριακού Συστήματος ως ένα ενιαίο σύνολο υποστηρίζουν τη ροή πληροφοριών που αφορά τις επιχειρηματικές διαδικασίες

Διαδικασία: Είναι κάθε συγκεκριμένη ακολουθία προκαθορισμένων ενεργειών. Π.χ. διαδικασία πώλησης, διαδικασία αποστολής εμπορευμάτων στο πελάτη, διαδικασία πιστοληπτικού ελέγχου, διαδικασία έκδοσης τιμολογίου κ.α

Διαδικασία Παραγγελίας Αποθεμάτων

Στάδιο Διαδικασίας	Περιεχόμενο	Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος
Συγκέντρωση ειδών για παραγγελία	Απογραφή αποθεμάτων	Συλλογή αρχικών Δεδομένων
Αποτύπωση ειδών για παραγγελία	Συμπλήρωση δελτίων απογραφής	Συλλογή αρχικών Δεδομένων
Έλεγχος αναγκών	Επαλήθευση παραγγελιών για εκτέλεση	Έλεγχος Δεδομένων
Ταξινόμηση ειδών ανά προμηθευτή	Ταξινόμηση ειδών ανά προμηθευτή	Επεξεργασία Δεδομένων
Εκτέλεση υπολογισμών	Προϋπολογισμός δαπάνης με βάση τις τιμές προσφοράς των προμηθευτών	Διαχείριση Δεδομένων Επεξεργασία Δεδομένων
Επικοινωνία με άλλα τμήματα	Κοινοποίηση προϋπολογισμού δαπάνης στην οικονομική διεύθυνση	Δημιουργία πληροφορίας
Προετοιμασία εντολών προμήθειας	Μεταφορά Δεδομένων στα έντυπα εντολών προμήθειας	Επεξεργασία Δεδομένων
Ολοκλήρωση διαδικασίας	Εκτύπωση εντολών και αποστολή τους στους προμηθευτές	Δημιουργία πληροφορίας

Η Ιστορία και η Ανάπτυξη της Λογιστικής

- Τα Λογιστικά ευρήματα ανατρέχουν στους αρχαίους πολιτισμούς της Βαβυλώνας, της Κίνας, της Ρώμης, της Ελλάδας και της Αιγύπτου.
- Η Λογιστική χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του κόστους εργασίας και των υλικών για τις κατασκευές αλλά και την παρακολούθηση της κρατικής περιουσίας
- Πατέρας της Διπλογραφικής Μεθόδου θεωρείται ο Ιταλός μοναχός Luca Pacioli.
- Η Βιομηχανική Επανάσταση στη διάρκεια του 19ου αιώνα επιτάχυνε την ανάπτυξη της Λογιστικής.
- Οι διευθυντές των επιχειρήσεων έπρεπε να επινοήσουν λογιστικά συστήματα για να δίνουν αναφορές στους ιδιοκτήτες (μετόχους) της επιχείρησης.

Η Λογιστική

- Λογιστική (Accounting) είναι η τέχνη της καταγραφής, κατάταξης και σύνοψης με συγκεκριμένο τρόπο και σε χρηματικές μονάδες, συναλλαγών και γεγονότων, τα οποία είναι τουλάχιστον εν μέρει χρηματοοικονομικού χαρακτήρα καθώς η ερμηνεία των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από αυτά.
- Λογιστική είναι η διαδικασία του προσδιορισμού, της μέτρησης και της επικοινωνίας οικονομικής πληροφόρησης, η οποία επιτρέπει τη διαμόρφωση κρίσεων και τη λήψη αποφάσεων από τους χρήστες της πληροφορίας.
- Αμερικανική Ένωση Λογιστών: “Κατά βάση, η Λογιστική είναι ένα Πληροφοριακό Σύστημα. Ακριβέστερα, είναι μια εφαρμογή της γενικής πληροφορικής θεωρίας στο πρόβλημα της αποτελεσματικής οικονομικής λειτουργίας. Επίσης, αποτελεί ένα μεγάλο μέρος της γενικής πληροφόρησης που εκφράζεται με ποσοτικούς όρους. Στο πλαίσιο αυτό, η Λογιστική είναι αφ’ ενός μεν μέρος του γενικού Πληροφοριακού Συστήματος μιας λειτουργικής οντότητας, αφ’ ετέρου δε μέρος του βασικού εκείνου χώρου στον οποίο εφαρμόζεται η έννοια της πληροφόρησης”.

Η Λογιστική

- Αναλύοντας τις βασικές λειτουργίες της Λογιστικής, είναι δυνατόν να διαπιστωθεί ότι επιτελείται, σε συνεχή βάση, η ακόλουθη αλληλουχία ενεργειών:
 - Συλλογή Οικονομικών Δεδομένων: σε πρώτη φάση συλλέγονται Δεδομένα τα οποία προέρχονται από γεγονότα ή συναλλαγές, οι οποίες σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα, την περιουσιακή κατάσταση και τη χρηματοδότηση του οργανισμού.
 - Επεξεργασία και Ανάλυση των Οικονομικών Δεδομένων: μετά τη συλλογή των οικονομικών Δεδομένων ακολουθεί η επεξεργασία και η ανάλυσή τους. Οι διαδικασίες επεξεργασίας και ανάλυσης των οικονομικών Δεδομένων έχουν διαφορετικό βαθμό τυποποίησης, ανάλογα με το αν η πληροφόρηση θα εξυπηρετήσει τις εσωτερικές ανάγκες της διοίκησης και χρηματοοικονομικής διαχείρισης ή τις απαιτήσεις για εξωτερική πληροφόρηση.
 - Δημιουργία Χρηματοοικονομικής Πληροφορίας: το τελικό αποτέλεσμα των παραπάνω λειτουργιών είναι η δημιουργία αναφορών, οι οποίες απευθύνονται τόσο στο εσωτερικό του οργανισμού όσο και σε εξωτερικούς φορείς και εξυπηρετούν τη λήψη αποφάσεων, τον έλεγχο υπευθυνότητας και την αξιολόγηση του οργανισμού ή των τμημάτων του.

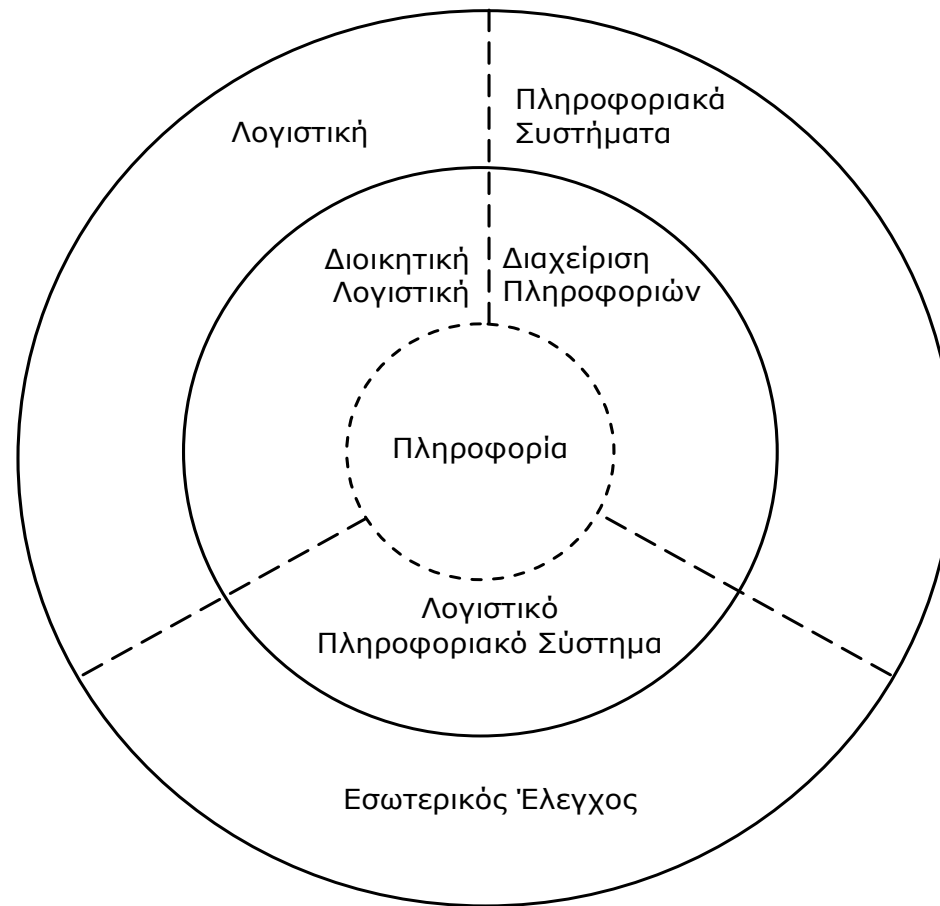
Λογιστικό Πληροφοριακό Σύστημα

- Η έννοια του Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος (Λ.Π.Σ.) προκύπτει ως ένα φυσικό επακόλουθο της θεώρησης της Λογιστικής ως Πληροφοριακού Συστήματος.
- Ένα Λ.Π.Σ. διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός Πληροφοριακού Συστήματος που υποστηρίζει τις λογιστικές διαδικασίες ενός επιχειρηματικού οργανισμού. Περαιτέρω, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως Διαπεραστικό (Pervasive) υπό την έννοια ότι αφορά όλες τις δραστηριότητες μιας επιχείρησης και παρέχει πληροφόρηση προς όλες τις κατευθύνσεις.
- Ωστόσο, ένα Λ.Π.Σ. έχει χαρακτηριστικά, τα οποία το διακρίνουν από ένα Πληροφοριακό Σύστημα. Τα χαρακτηριστικά αυτά προέρχονται από το γεγονός ότι η Λογιστική ασχολείται με την επίπτωση των διάφορων λογιστικών γεγονότων στη χρηματοοικονομική κατάσταση και την χρηματοοικονομική απόδοση ενός επιχειρηματικού οργανισμού.

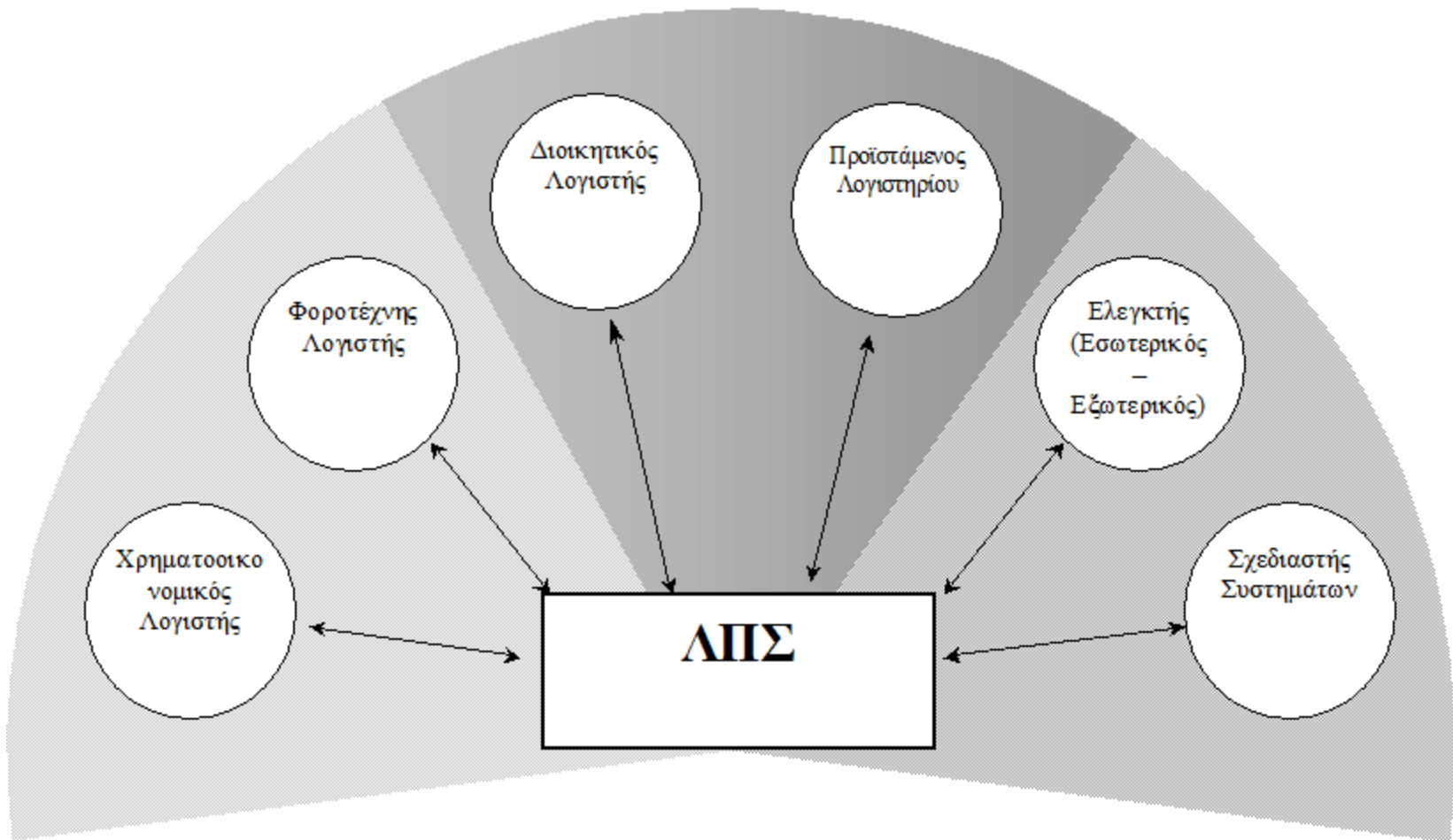
Λογιστικό Πληροφοριακό Σύστημα

- Ωστόσο, ένα Λ.Π.Σ. έχει χαρακτηριστικά, τα οποία το διακρίνουν από ένα Πληροφοριακό Σύστημα. Τα χαρακτηριστικά αυτά προέρχονται από το γεγονός ότι η Λογιστική ασχολείται με την επίπτωση των διάφορων λογιστικών γεγονότων στη χρηματοοικονομική κατάσταση και την χρηματοοικονομική απόδοση ενός επιχειρηματικού οργανισμού.
 - Επικέντρωση στα οικονομικά δεδομένα.
 - Περιλαμβάνει δύο λογιστικά υποδείγματα: Χρηματοοικονομικής και Διοικητικής Λογιστικής.
 - Δεδομένα πραγματικά, προϋπολογιστικά, πρότυπα.
 - Οι λειτουργίες του μπορούν να διακριθούν σε δύο βαικές κατηγορίες: επεξεργασία συναλλαγών (transaction processing) και επεξεργασία πληροφοριών (information processing).

Λ.Π.Σ. και Συγγενή Γνωστικά Πεδία

Λ.Π.Σ. και Ρόλοι Λογιστή

Λ.Π.Σ. και οι Επιδράσεις του Περιβάλλοντός

- Ένα Λ.Π.Σ. ευρίσκεται διαρκώς υπό την επίδραση του περιβάλλοντός του. Το περιβάλλον του Λ.Π.Σ. περιλαμβάνει τόσο το εσωτερικό του Επιχειρηματικού Οργανισμού όσο και το οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται ο ίδιος ο Επιχειρηματικός Οργανισμός.

Λ.Π.Σ. και οι Επιδράσεις του Περιβάλλοντός

- Παράγοντες που συνθέτουν το εσωτερικό του Επιχειρηματικού Οργανισμού και διαμορφώνουν απαιτήσεις για τον τρόπο λειτουργίας και τις υπηρεσίες που θα προσφέρει το Λ.Π.Σ. είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:
 - Το μέγεθος του επιχειρηματικού οργανισμού.
 - Οι ικανότητες των εργαζομένων του επιχειρηματικού οργανισμού.
 - Η οργανωσιακή δομή και η πολυπλοκότητα των πληροφοριακών απαιτήσεων του επιχειρηματικού οργανισμού
 - Τα χαρακτηριστικά και η φιλοσοφία διοίκησης του επιχειρηματικού οργανισμού.
 - Η διαθεσιμότητα των πόρων που είναι δυνατόν να επενδυθούν για την ανάπτυξη του Λ.Π.Σ.
- Οι βασικοί εσωτερικοί χρήστες του Λ.Π.Σ. είναι οι:
 - Λογιστές.
 - Εσωτερικοί ελεγκτές.
 - Ανώτατη διοίκηση.
 - Διάφορα διοικητικά στελέχη.

Λ.Π.Σ. και οι Επιδράσεις του Περιβάλλοντός

- Παράγοντες του εξωτερικού περιβάλλοντος που ασκούν επίδραση στο Λ.Π.Σ. είναι:
 - Πολιτικές επιδράσεις που προέρχονται από κυβερνητικούς και άλλους ρυθμιστικούς παράγοντες που διαμορφώνουν το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του Επιχειρηματικού Οργανισμού.
 - Οικονομικές επιδράσεις που σχετίζονται με το οικονομικό περιβάλλον του Επιχειρηματικού Οργανισμού.
 - Τεχνολογικές επιδράσεις που αφορούν τις τεχνολογικές εξελίξεις που επηρεάζουν τόσο τον τρόπο λειτουργίας του επιχειρηματικού οργανισμού όσο και τις διαδικασίες επεξεργασίας πληροφοριών.

Λ.Π.Σ. και οι Επιδράσεις του Περιβάλλοντός

- Οι κύριοι εξωτερικοί χρήστες των πληροφοριών που παράγει ένα Λ.Π.Σ. είναι οι:
 - Μέτοχοι.
 - Εξωτερικοί ελεγκτές.
 - Δανειστές και πιστωτές.
 - Κεφαλαιαγορές.
 - Κυβερνητικοί οργανισμοί.
 - Προμηθευτές.
 - Πελάτες.